

Vragen aan een groot man

Karel de Grote - Charlemagne - Karl der Große

In de Euregio kom je overal Karel de Grote tegen. Straten en pleinen, verenigingen, winkels en scholen dragen zijn naam. Sommige mensen vinden zelfs dat deze middeleeuwse keizer zo belangrijk is voor de Euregio Maas-Rijn, dat ze liever zouden spreken van de "Euregio Charlemagne". Wie was deze man eigenlijk en wat had hij met de Euregio te maken?

Scholen die zijn genoemd naar keizer Karel, vind je in Aken, Fléron en Kerkrade. Wat ken je nog meer dat naar hem is genoemd?

Wanneer je mensen vraagt waaraan ze denken bij Karel de Grote, antwoorden de meesten "een grote, sterke man met een baard en een kroon". Ook de trefwoorden "Aken" en "Vader van Europa" worden vaak genoemd. Het is best bijzonder dat een man bij zoveel mensen bekend is terwijl hij al ongeveer 1 200 jaar geleden overleed (in 814). Kloppen de dingen die over hem gezegd worden en hoe weten we dat alles eigenlijk?

Afb. 3

In Karels monogram komen alle letters voor uit zijn naam KAROLUS.

Afb. 1

Zo stelde men zich Karel voor in de middeleeuwen, ca. 1350 (borstbeeld Karel de Grote, Dom Aken).

Afb. 2

Beeld van Karel op een fontein in Aken. Het origineel is ong. 400 jaar oud.

Dat Karel groot en sterk was, blijkt uit alle beelden en schilderijen die we van hem kennen (afb. 1, 2). Maar daarbij is er wel één probleem: deze zijn allemaal pas lang na zijn dood gemaakt. Net als bij veel andere personen uit de geschiedenis konden de schilders en beeldhouwers zelf niet weten hoe hun model er echt had uitgezien. Er bestaat wel een tekst over Karels uiterlijk van iemand die hem persoonlijk kende: de beroemde Einhard (Eginhard), een geleerde aan het hof van Karel de Grote.

De kroon waarmee Karel altijd wordt afgebeeld, laat natuurlijk zien dat Karel koning en keizer was. Dat klopt en heeft ook iets te maken met de stad Aken. Maar in tegenstelling tot wat velen denken, was dit niet de plaats waar de kroning tot keizer plaatsvond. Karel werd namelijk in 800 door de paus in Rome gekroond, toen hij al lange tijd koning was. Maar in Aken stond wel een belangrijke palts van Karel. Paltsen waren middeleeuwse verblijfplaatsen waar koningen kortere of langere tijd doorbrachten. Hij was hier erg vaak en werd waarschijnlijk ook hier begraven en later zelfs heilig verklaard.

Op karlspreis.de vind je alle winnaars van de Karelsprijs. Ken je een van hen? Kies één winnaar uit en zoek op wat hij of zij voor Europa heeft gedaan.

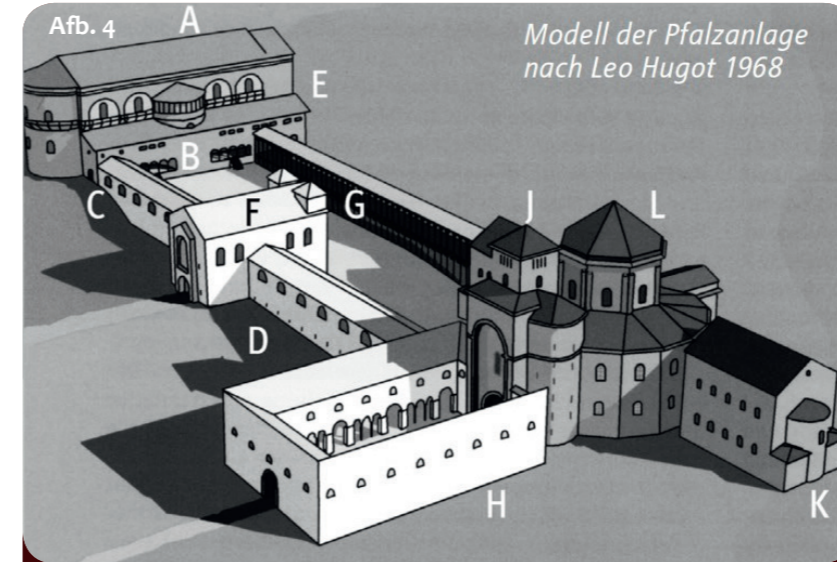
Charlemagne is de Franse (en Engelse) vorm van "Carolus Magnus". Dat is Latijn en betekent: Karel de Grote!

VERDAMMT LANG HER

ÇA FAIT UN BAIL

LANG GELEDEN

Dat Karel hier verbleef, weet men uit oude geschriften. Volgens deze teksten lagen andere paltsen die Karel vaak bezocht in Herstal bij Luik en in Düren. De omgeving rond Aken en Luik wordt daarom gezien als het "hart" van het rijk waarover Karel heerste. Overblijfselen van de palts in Aken kun je nu nog terugvinden in de muren van het stadhuis en de Dom (afb. 4, 5).

Modell der Pfalzanlage nach Leo Hugot 1968

Zo zou Karels palts in Aken eruit kunnen hebben zien. A: palas-zaal, waar zich nu het stadhuis bevindt. L: achthoekige kapel, nu onderdeel van de Dom.

Waarom noemt men hem "Vader van Europa"? Daarmee wil men aangeven dat Karels rijk een mooiere eenheid vormde dan nu. Karel wilde in het Frankische rijk, dat toen de helft van Europa besloeg, bijvoorbeeld een nieuw gemeenschappelijk schrift en een gemeenschappelijke munt invoeren. In dit reusachtige rijk waren er, anders dan nu in Europa, nauwelijks grenzen. Maar of dat kwam doordat Karel vrede wilde in Europa, valt te betwijfelen. Toch worden ieder jaar in Aken mensen die iets

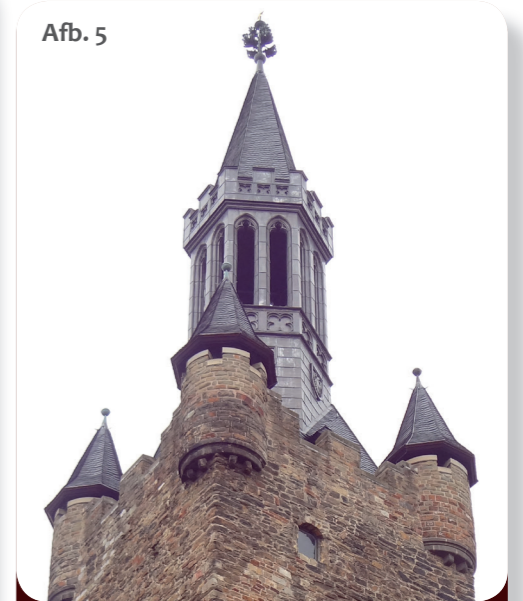

Twaalf keer Karel de Grote: in 12 verschillende rollen, op 12 verschillende locaties: route-charlemagne.eu

Ken je iemand die een Karelsprijs zou verdienen, omdat hij of zij iets voor Europa heeft gedaan? Schrijf een motivatie ("laudatio")! Sinds 2008 is er ook een Karelsprijs voor jongeren!

Afb. 5

Het onderste deel van de stadhuistoren was ooit onderdeel van de palts. Dat Karel er zelf heeft gewoond, is echter onwaarschijnlijk.

Afb. 6

Op deze troon werden meer dan 30 koningen gekroond, als opvolgers van Karel de Grote. De troon mag dan wel zo oud zijn als Karel, maar het is niet zijn oorspronkelijke troon.